

יעקב שרת / איש מאדים אין מקום לדאגה

הירוסקוב

(המשך מעמוד 14)

קיים לתנור שיחמם אותם, אפילו כש-
ביקורם מתרחש בחורף. החום השופע
ממארחם דיו כדי לחמם גם אותם. ה-
טרטן מארח בנדיבות ובאדיבות אך לא
מצטער אם משאירים אותו בחברת בני
מישפחתו בלבד. הוא מעדיף לא לשנות
מקום מגורים.

אריה

על פי רוב ביתם של האריות יפה,
מהודר, נוצץ ומרשים. הוא מסודר בטעם,
והרהיטים מוחלפים בו לעתים קרובות.
כסף רב מוצא על מנת לייצג את הוד
מלכותו האריה. ילדי הורים במזל אריה
ייהיו מכל טוב; רק לעתים רחוקות
לא יקבלו את אשר יחפצו בו.

בתולה

בית שבו מתגוררים בני מזל בתולה
בולט, על פי רוב, בנקיון ובסדר הקפדני
השורר בו. לבני בתולה חשובים ביותר
חיי-המישפחה. הם מוכנים להקריב רבות
על מנת לגרום לשאר בני-המישפחה.
אשה בתולה, לאמנה מעורה, ודאגנית.

מאזנים

בני מזל מאזנים אוהבים בית נאה
ומקושט ביצירות אמנות, תרבות ומגוונות.
פעמים רבות הם בעצמם אמנים, ובינם
משקף את עבודתם. יש, שנים, בנות מזל זה
מקסימות, בעלות השפעה וזרות וגונוני
נימוס, מסובבות את הגבר על אצבען
הקטנה מבלי שיחוש בכך.

עקרב

העקרבים אוהבים את עבודתם, ו-
מסירותם הרבה לתפקידם לא נותנת
להם להתמסר לביתם ולמישפחתם, ולע-
שותם לעיקר. הרצון לשלמות והצורך
להיות לטיקס ביותר בכל דבר, יוצרים
בהם רצון לבנות ולסדר את ביתם יפה
יותר משל האחרים. ביתם מסודר בטעם
רב, ומפניו לכל באיו את המקוריות שלו.

קשת

החופש הנחוץ כל כך לבני מזל זה
מרחיק אותם מחייבית קבועים ומאור-
גנים. לא קל לשכנע קשת שיכנס לעול
נישואין ויארגן בית ראוי לשמו. אך אם
החליט סוף-סוף לוותר על קצת מחירותו,
הוא יארגן את ביתו בצורה יעילה ונוחה.

גדי

אופיו הנאמן של בן מזל גדי יוצר
את הרושם שהוא אישיות מובהקת, אך
לא כך הדבר. הבית לא נמצא בראש סדר
העדיפויות שלו. קודם כל הוא מקדיש
את מירב מרצו לזמנו לעבודתו. השאיפה
הצלחה, להגיע לעמדה ולהתקדם, חשו-
בה לו מכל. וגם אם השיג עמדה מוכבודת
עדיין ירגיש אחריות לעבודתו יותר מאשר
לביתו, אך גם חיי המישפחה נחוצים לו.

דלי

יחסו של בן דלי לביתו לא קל ל-
הגדרה. מצד אחד הוא אוהב בית נאה
שהריהוט בו יהיה הצעקה האחרונה של
האופנה. חשוב לו לארח ידיו רבים
מקומות זרים ומזורים. בדרך כלל ה-
קשר בין אורחיו מיקר בהחלט. בני
מישפחה או אורחים מקריים — כולם
זוכים לאותו יחס ידידותי מרוחק. מצד
שני הוא לא אוהב להשתתף למקום
אחד בלבד, ובתים אחרים ימצאו חן
בעיניו ועניו לו אותה הרגשה בביתו.

דגים

בית ומישפחה הם מרכזיים ביותר ב-
חיייהם של הדגים. למרות חוסר בעי-
שיותם, ביתם מאורגן היטב ונעים לשהות
בו. דגים דואגים שבינם יהיה יפה משל
האחרים, ואולי יוכל אפילו לעורר קינאה
בלב השכנים. בביתם מסתתרים הם
בדרך כלל סודות, שלאיש אסור לדעת
עליהם. גם בקרב בני המישפחה. דברים
רבים מוסתרים, לא מדברים עליהם.

לעשות — הנודינאי הישראלי המצוי זקוק פעם בפעם לעטנת
„מחזיקים ביי“ מחוסר אומץ לנקוט מדיניות שפויה משל עצמו
— וכך נוצר משחק גלוי כמעט (לבד מלאותם שוטים, הסבורים
משום-מה שארה"ב מוכרחה להרכיש לנו נשק כדי שנשיג
בעזרתו את כל מאווינו המעצמתיים, שאין להם לא יסוד ולא
תכלית); משחק גלוי, שבו ארה"ב מתמרנת אותנו בעזרת מקל
האוו"ם ואיומים כלכליים משתמעים מזה, וגזר הנשק מזה,
ואנו מפריחים סיסמאות מעצמתיות (יישוב בתים בחברון, חוק
ירושלים) אך לא עוברים גבולות מסויימים מזה.
הצרה היא, שהמשחק הזה מחיש את מרוץ הזיון ואת
תהליך ההסלמה הישראלי-ערבי, ובתוך כך מתרכזים יותר ויותר
קלפים טובים בידי הגויים האמריקניים, עד שיום בהיר אחד
אפילו האיוולת הקטנה ביותר מצידנו תגרום להם גם לאמר
וגם לעשות, ולנו לא יהיה מה לאמר ומה לעשות.
ואז ספק! אם הרביעיות שיהיו בידנו יושיעו.

מחשבות אטומיות

מדען הגרעין המצרי שעבד בשרות פצצת הגרעין העיראקית
ונרצח במלונו בפריס במהלך שהותו בצרפת לצורך עבודתו אולי
„הסתבך“ עם יצאנית שטרסורה אלים במיוחד, ולא דווקא
הועבר לעולם שכולו טוב בגלל חוזה שהוציא עליו גוף ביוני
כלשהו. לעומת זאת, יקשה להעלות בדעת, כי החבלה ה-
הידועה שבוצעה בשעתה במיתקן הגרעיני שעמדה צרפת לייצא
לעיראק היתה מעשה ידי סוחר-ימין. אותה חבלה היתה מיבצע
ביוני מובהק.

יש משום אתגר בפיענוח מניעי החבלה (ואולי גם הרצח,
אם סברת היצאנית אינה אלא ברווז). סביר, שהמחבלים ביקשו
למנוע או לעכב פיתוח עוצמה גרעינית עיראקית (ערבית), וכי
קצרו הצלחה מיידיה במעשה שעשו. אבל האם הצלחה
מוחלטת?

עצם העובדה, שמדען גרעין עיראקי בכיר עשה בפריס
„בענייני משרד“, מלמד כי העיראקים — והצרפתים — לא
למדו בשעתם לקח סופי ממי שביקשו להביאם לכלל הפקת
לקח זה עלידי החבלה במיתקן, ולכן סביר לשאול האם —
במקרה שהמדען לא נרצח אלא הוצא להורג — הפיקו ה-
עיראקים עכשיו את הלקח החשוב הזה.

ההצלחה, בין שמדובר במעשה הראשון בין שמדובר בשני,
נושאת אפוא אופי של עיכוב, לא של ביטול, ואשר ללקחים,
מי יתקע כך, כי הם לא יופקו בכיוונים מפתיעים כגון הגברת
המאמץ הכללי, העמקת החשאיות ופגועי-ניגוד?

הגיוי לקבוע, כי בין אמצעי תקשורת מרבים לדוש
בפרשות אלו ובין אם לא, יש ברחבי עולם, ובוודאי בעיראק
ובצרפת, אנשים משלמים להם מסכרות חודשית כדי לפענחן,
להפיק מהן לקחים ולנסח הצעות להיגבים. למשל, אפשר
להניח, כי העיראקים יסיקו שגם הם, כלובים, מוטב להם
להדגיר ביצתם בפקיסטן. עוד יש לשער, שגם מדעני הגרעין
הפקיסטניים אינם אלא בשר ודם, וגם אותם אפשר לרצוח
או להוציא להורג, אבל סביר כי אם גם אחדים מהם יסבו
מקצוע מרוב פחד וייעשו, נאמר, עתונאים, אחרים פשוט יגבירו
עירונותם או פשוט יוותרו על מנעמי פריס — ואז הצרפתים
יבואו לבגדאד ולקאראצ'י. זה מסעיר פחות, יעיל ובטוח יותר.
אכן, אשר לצרפתים אינו מטיל ספק במהלך שיחול אלם
לאלתר לגבי העניין הגרעיני המזרח-תיכוני כולו. נוכח חוסר
הרצינות של מדען עיראקי, שמרשה לעצמו להסתבך בפרשת
רצה במקרה הטוב ביותר והוצאה-להורג במקרה הרוע, הם
עלולים להפסיק בקרוב את כל יחסיהם הגרעיניים עם עיראק.
אם תשאלו עם מי ישתפו אז פעולה גרעינית במזרח התיכון,
אשכנזי כי כבר היו תקדימים אחרים.

ואשר לישראל הקטנה, ברי דבר אחד: מדינה ששטחה זעיר
ואוכלוסייתה מרוכזת מאוד צריכה לחרות מכל לוחמה גרעינית
(אם אכן מטרתה לשרוד). מכאן, שחזקה על ישראל שהיא
עושה ותעשה להאטה ולמניעה של כל הסלמה אפשרית במיתוח
עוצמה גרעינית במזרח התיכון, ולא תנקוט שום צעד, שעלול
להתפרש בעיני אויבים קרובים ורחוקים כצו לנקוט או לזרז
צעדי-ניגוד גרעיניים למיניהם.

לכן, לפי שיטת „למי זה מועיל“, אני משוכנע שהחבלה
במיתקן הגרעיני הצרפתי, שנועד ליצוא לעיראק, ואולי אף
חיסול המדען המצרי-עיראקי בפריס, היו מעשה-ידי הביון
העיראקי, היוזע שרבים יתפתו להאמין שהמבצעים היו ישר-
אליים דווקא — ולכן יגבר כוחם של אותם גורמים בעולם
הערבי-המוסלמי, הדביקים כל כך בייצור הפצצה.
המוצא היחיד מתוך המלכודת הזה הוא שיפור הדימוי של
ישראל כמדינה שאינה מסוגלת לחשוב בקטגוריות של מלחמות
גרעיניות, וחידוק הברית עם ארה"ב. קל להגיד.

סקר כל

ישראל חברים

אני מכיר / לא-מכיר אישית את החוטף.
שמעתי / לא-שמעתי את קולו המוקלט ברדיו.
זיהיתי / לא-זיהיתי קול זה.
התכוונתי / לא התכוונתי לגשת למיטרה הקרובה.

הסיכון המקצועי של הפוליטיקאי הוא מפולשות פרטיות
(הלובשת לעתים אופי אלים, גופני). איש ציבור, מראשי ממלאי
התפקידים על הבמה הפוליטית ועד אחרון בדרני הבמה הקלה,
הזקוק כאזרי לנשימה לאמון הציבור וללטיפותיו, חייב להביא
בחשבון מראש כי כל היבטי חייו ממיטת שכיבתו ועד מישכב
מיתתו ישמשו עניין לענות בו לכל הסובב והמסתובב.
לכן, אם מאוטם לאוטם מתחדד החוטם, וריח לא טוב
נושב מכיוון החוטם, יש ויש מקום להכליל את מקדם-הבריאות
של ראש הממשלה במישואת האמון והבטחון של האזרח
הישראלי בניהוג המדינה ובניהול ענייניה, שוטפים כמרחיקי-
טווח.

יש להניח, כי אילו בעלי סקרים-דעת-קהללים למיניהם
(מכיר לי את „מכשירי ציתות למיניהם“) היו שואלים באוב
הציבורי מיהו שראוי יותר להיות קברניט הספינה הישראלית
בימים טרופים וטוערים אלה — צעיר ובריא (כשנבחר קנדי היו
אמריקנים שאמרו: „סוף סוף נשיא שעוד יכול לדפוק“) או
זקן וחולה, היו 51% מהנשאלים, לפחות, מעדיפים את הציבור
הראשון (אף על פי שצירוף זה אינו ערובה להחלטות נבונות,
כפי שהוכיח קנדי עצמו, שלא לדבר על משה דיין בימי הזוהר
הצבאי-מיני שלו, אם נחפש ליד הפנס הישראלי, וכפי שהצירוף
השני אינו חייב להיות כרוך, בהכרח בזיונות). אבל בין
שמדובר בזיונים, בין בהזיונות, העדפת הבריא על החולה —
בכל תחום מתחומי החיים — אינה דבר שבמקרה או בגחמה.
אדם בריא פשוט קם בבוקר והנה הוא מתגלה, תופס כריך
למלא את מזוודתו הג'ימס-בונדיט — ורץ לעבודה.

אני משער, שזה מה שראש הממשלה עשה, פחות או יותר,
מאז האוטם שעבר ועד האוטם הנוכחי, אלא — ראו זה פלא
— בתקופה רבת מתח זה, ככל שזכור לי היה האזרח הישראלי
הממוצע דווקא מודאג למדי לא אחת ולא שתיים בגלל מה
שקורה בממשלה. עכשיו, תודה לאל, מבשרים לנו — מהגברת
עליזה בגין ועד „קרדילוג בכיר“ — ש„אין מקום לדאגה“.
מי שחש כרטיס טיסה וחפון דולרים יכול אפוא להמריא
בשלוה ולפזר על ימיו ועל שמאל את עודפי מטבע החוף של
אוצר ישראל. הלא שמעתם: אין מקום לדאגה! אתם, הנוסע
עם, אוצור-רצו והתרוצצו לכם בין אנדרטאות, מוזיאונים
והנויות בארצות מנוונות-תרבות, מוכות ראשי-ממשלה ונשיאים
ברואים ומתפקדים, שמשום-מה בדעת איש מהם לא עולה
להכריז קבל עולם, שהוא „נראה טוב“ או „מרגיש טוב“ או
שניהם גם יחד.

אל דאגה! פה בארץ חמדת יתנהלו העניינים במין הילוך
איטי, קיציי-טיכוני שכוה, עד שתחזרו הביתה או אף אחר-
כך.

העניין הוא שאין טוב בלי רע. מפני שאם נכוחה קראתי
באחד העתונים, גרם השיבוש האחרון הבריאות ראש ממשלתנו
בגלל מתח ועומס, וככל שזכור לי מן העבר הלא רחוק. האיש
שבין השאר גם נקרא עכשיו לעמוד בראש ממשלת ישראל
ובראש משרד הבטחון שלה כבר הפגין חלישות-לב, ועומס
ומתח לא היו, ככל שידוע לי, בין המומלצות שבתרופותיו.
אבל עד מצב דאגה עוד ארוכה הדרך ורבה. לא, לא,
אין שום מקום לדאגה. דאגה? מה פתאום? אי-דאגה הוא
אחד ההישגים הכבירים של שלוש שנות ממשלת ה„ליכוד“ —
(שמואלביץ, אתה שכחת להכניס את זה לרשימה שלך —
זהו אולי כן מדאיג!). באמת משונה מאוד, שהמונח הזה,
דאגה, הסתנן איכשהו פתאום לאוצר המלים השימושיות. מה
קרה? בסך הכל ראש ממשלה מנוטר ב„הרדסה“, ובכלל לסדאאת
כבר היו שלושה אטמים, אתם עם השנאה העצמית החולנית
הזאת.

צעצועים שכאלה

דוד בן-גוריון הוא שטבע בשעתו את המימרה „עתידנו אינו
תלוי במה יאמרו הגויים, אלא במה יעשו היהודים“ בנאום
שנשא במיצעד צה"ל באיטליה ב-1955. בנאום
1955. אין צורך לומר, שזו היתה ונשארה מימרה אווילית.
באותו מיצעד גופא שעטו טנקים ונגררו תותחים מעשה-ידי
„הגויים“ (ומעשה כפול: הגויים עשו והגויים ניפקו) — וסתרו
בעליל את הקביעה השחצנית. האמת היא, שעתיידנו תלוי במה-
יאמרו הגויים ובמה-יעשו הגויים ובמה-יאמרו-היהודים ובמה-
יעשו-היהודים. כך, זה אולי קצת יותר מורכב וקשה לשיקול,
אבל גם הרבה יותר נכון.

נזכרתי השבוע באותה מימרה היסטורית, שהמרחק ממנה
להכרזת מלכות ישראל השלישית האומללה ב-1956 היה קצר
מאוד, בהגיע ארצה רביעית מטוסי F-16. מפני שמרוב ששון
שימחה על כלי הנשק המעופפים הללו (מישהו בטלוויזיה
כינה אותם „צעצועים“) עלולים רבים למעוד שוב הישר אל פח
„מלכות ישראל השלישית“. יהיה חבל מפני שמטוסי F-16
שקיבלה ישראל ועוד תקבל הם רק אבר אחד במישואה המור-
כבת „מה יאמרו היהודים“, שלמעשה היא המדיניות היש-
ראלית עד רגל אחת (נכון יותר, על ארבע רגליים). מבחינת
המדינאות הישראלית, אם יש בכלל דבר כזה, מטוסי הדור
החדש הם נטל לא פחות מנכס, ולא דווקא במשמע הכל-
כלי, שכן לא זו בלבד שהם מוינים את מרוץ הזיון, אלא
מעמיקים את תלות המדינות.

נראה, שאין מנוס מפגיעות מדינית זאת, ואולי אף יש בה
ברכה מרובה, שכן לאורך ימים מוכנתות השפיות הישראלית
מכרה מלכות בארה"ב, לטוב או לרע. אולי מצער, שהשפיות
אינה פרי „התנהגות היהודים ומה יעשו היהודים“, אבל מה